GAZETA KRAKOWSKA

Nro 97.

Z KRAKOWA DNIA 5 GRUDNIA 1827 ROKU WE SRODĘ.

Z Warszawy d. 27 Listopada.

Kurs Listów Zastawnych.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych
bez dwóch Kuponów białych.

Przedaiący żądaią	zł: 85	gr: 15
Kupuiący ofiaruią	zł: 85	— —
Istotnie przedano	— 85	— 15

W Warszawie dnia 26 Listopada 1827 r.
F. H. *Schaber* S. G. K. W.

Z Petersburga d. 31 Października D. K.
(Z Dziennika Petersburgskiego.)

N. Cesarz Jmć raczył wydać do Dowódcy oddzielnego Korpusu Kaukazkiego, Jenerała Piechoty, Jenerała Adjutanta Paszkiewicza, następuiący Reskrypt:

" Rozpoczęcie w roku teraźnieyszym kampanii przeciwko Persom, pod Naczelnem dowództwem waszem, pomimo mnogich trudności mieyscowych i przeszkód, które Wam potrzeba było pokonać, oznaczone zostało zaięciem miasta Nachiczewanu, pobiciem Abbassa-Mirzy w bitwie nad Dżewan-Bułakiem, i zdobyciem twierdzy Abbas-Abadu. Powodzenia te, które oręż Nasz nową sławą okryły, za nowy służą dowód umieiętnych rozrządzeń waszych, i tego męztwa woysk Wam powierzonych, którem one ożywiane były przez wasz przykład. W nagrodę tak odznaczaiących się usług waszych, Nam i Oyczyznie okazanych, uznaliśmy rzeczą sprawiedliwą mianować Was Kawalerem orderu Swiętego Włodzimierza pierwszey klassy, którego znaki przytem przesyłaiąc, zostaiemy ku Wam Cesarską, Naszą łaską przychylni. „

(podpisano) MIKOŁAY.

W Petersburgu
d. 17 Października 1827 r.

Przez Ukaz pod dniem 2 Października wydany do Kapituły orderów Rossyyskich, N. Cesarz Jmć raczył udarować orderem S. Jerzego 4tey klassy, Pułkownika Baiewskiego, dowódcę Niżegorodzkiego pułku dragonów Porucznika z tegoż pułku Lewkowicza, i Pułkownika Dołgowa-Saburowa, dowódcę brygady artylleryi Kaukazkiey grenadyerów, w nagrodę znakomitey waleczności, którey dali dowody w bitwie dnia 5go Lipca zaszłey z Persami, iako też w czasie oblężenia twierdzy Abbas-Abadu.

Przez tenże Ukaz Jego Cesarska Mość raczył zaszczycić rozmaitemi innemi ozdobami i nagrodami honorowemi, wielką liczbę officerów i niekórych urzędników w korpusie Jenerała Adjutanta Paszkiewicza.

N. Cesarz Jmć zaszczycił orderem Sgo Włodzimierza 3ciey klassy, sławnego Doktora Hufelanda, Lekarza nadwornego Króla Jmci Pruskiego.

Rozkązem dziennym, wydanym w Rydze dnia 27 b. m., N. Cesarz Jmć mianował J. C. M. Wielkiego Xięcia Konstantego Mikołaiewicza Szefem pułku Grenadyerów Georgii.

Tymże rozkazem dziennym Jego Cesarska Mość raczył mianować Dowódcą oddzielnego Korpusu woyska Litewskiego, Jenerała Adjutanta Barona Rozena 1, który dowodził pierwszym Korpusem piechoty, oraz rozkazać, aby 7my pułk Karabinierów nazywał się odtąd pułkiem Karabinierów Erywańskich.

Przez naywyższy dyplomat, pod dniem 19 b. m., Vice-Admirał Bożnow, nayłaskawiey udarowany brylantowaną ozdobą orderu S. Anny 1szey klassy.

Podług zdania Rady Państwa, potwierdzonego dnia 12go b. m. przez Cesarską Mość, czterey członkowie Sądu handlowego Odeskiego, będą odtąd wybierani z kupców, lecz co rok, gdy dawniey obierani byli co trzy lata.

Wiadomości z Georgii.

Doniesienie od Korpusu oddzielnego Kaukazkiego.

Jenerał-Adjutant Paszkiewicz donosi następne szczegóły o zdobyciu Erywanu:

Po zabraniu twierdzy Sardar-Abadu, Jenerał-Adjutant Paszkiewicz, z celnieyszym korpusem woyska pod swoiemi rozkazami, wyszedł przeciwko Erywanowi. Przybywszy dnia 24 Września, pod mury tego miasta, kazał otworzyć fossę w nocy z dnia 25 na 26 t. m. W ciągu sześciodniowego oblężenia, potrafiono z wielką zręcznością i pośpiechem poprowadzić linije zbliżania się, umieścić moździerze, i wznieść bateryią do zrobienia wyłomu, która iuż dnia 30 wielkie zrządziła szkody w twierdzy. Nieprzyiaciel, zatrwożony iuż wieścią o niespodzianem zdobyciu Sardar-Abadu, zmieszał się działaniem naszych bomb i dział, równie, iak ciągłym a nieustraszonym attakiem woysk naszych.

Dnia 7go Października, gdy batalion połączony gwardyi Cesarskiey wpadł do wyłomu, mieszkańcy uciekli się do łaskawości zwycięzców, a osada, która się dotąd uporczywie broniła i kilką wprzód chwilami zażarcie ieszcze walczyła, złożyła broń i oddała się w niewolą woienną. Tym sposobem twierdza ta, która się do owego dnia opierała usiłowaniom wszystkich, kuszących się ią zdobyć, a która uważaną była w Azyi za niedobytą i iakby za naymocnieysze przedmurze Persyi od Rossyi, została wzięta dzielnością zwycięzkich woysk naszych, z pośpiechem prawie do nieuwierzenia. Ważne to zdobycie, które szczególniey winniśmy sprzyiaiącym okolicznościom i znakomitym talentom naczelnego dowódcy woysk naszych, żadney prawie nam straty nie kosztowało.

Pomiędzy ieńcami liczą: dowódcę twierdzy Erywańskiey, sławnego naczelnika woysk Perskich Hassan-Chana, brata Sardara Erywanu; siedmiu nayznakomitszych Chanów; trzy wyborowe bataliony Sarbazów woyska Abbas-Mirzy, z których ieden batalion gwardyi, a w ogóle trzy tysiące ludzi. Nadto przez zdobycie tey twierdzy, dostało się zwycięzcom, 35 dział i iednorogów, 2

moździerze do puszczania bomb bezusznych, 8 moździerzów zwyczaynych, 4 chorągwie, 1500 pudów prochu, wielka ilość ammunicyy woiennych, znaczna cześć skarbów Sardara, i do 10 tysięcy czetwierti rozmaitego zboża.

Woysko, które przez zdobycie Erywanu okryło nową chwałą oręż Rossyyski, dawało razem przykład ducha porządku i posłuszeństwa, który ie odznacza; pomimo nadzwyczayne znoie i rozliczne niewygody, których woyska nasze doznały w tey kampanii, i chociaż mieszkańcy iako też osada tego miasta zdali się na łaskę zwycięzców, nie dozwoliły ateli sobie naymnieyszego nieporządku, i spokoyność na chwilę nie była w mieście zakłócona. To postępowanie, na naywiększe pochwały zasługuiące, dało im nowe prawa do łaskawości Nayiaśnieyszego Monarchy.

Z Rygi d. 26 Października D. K.
(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Ponieważ szczęśliwa nowina o zdobyciu ważney twierdzy Erywanu, doszła do naszego miasta dziś po południu, przeto Jego Cesarska Mość raczył wydać następny Reskrypt, do naszego Jenerał-Gubernatora Margrabiego Paulucci.

„Margrabio Filipie Józefowiczu! Pierwsze Moie odwiedzenie miasta Rygi, od Mego na Tron wstąpienia, zostało oznaczone otrzymaniem szczęśliwey nowiny o zdobyciu, przez nasze woyska, ważney twierdzy Erywanu.

Pragnąc zostawić w Moiem lubem i wiernem mieście Rydze, pamiątkę tego szczęśliwego wypadku, oddaię mu broń, która należała do naczelnika woysk Perskich Hassan-Chana, wziętego w niewolą w Erywanie, którego był dowódcą. Przesyłaiąc WPanu tę broń, to iest: włócznią i puginał, polecam złożyć ie w ratuszu dla przechowywania, i uwiadomić o tem postanowieniu mieszkańców Rygi.

Jestem ku WPanu przychylny.„

(podpisano) MIKOŁAY.

Ryga dnia 26
Października 1827.

Z Odessy d. 15 Października D. K.
(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Poświęcenie Kościoła Ewangielickiego nowo zbudowanego w Odessie, nastąpiło dnia 9go b. m. w przytomności Radcy Taynego Hrabiego Pahlena, sprawuiącego obowiązki Jenerał-Gubernatora Nowo-Rossyyskiego, i Rzeczywistego Radcy Stanu Mohilewskiego, sprawuiącego obowiązki Naczelnika miasta. Budowa ta prostey, lecz szlachetney architektury, będzie dla mieszkańców Odessy, obrządku Protestanckiego, trwałym pomnikiem wspaniałości Monarchiczney Nayiaśnieyszego Cesarza Mikołaia, który raczył na ufundowanie tego Kościoła przeznaczyć 35,000 rubli w tytule pożyczki, maiącey się wypłacić z dochodów miasta w przeciągu lat 10. Resztę summy na koszta, przechodzące 85,000 rubli, złożyli członkowie gminy wyznania Protestanckiego, iako też inne pobożne osoby.

Trzęsienie ziemi, które się dało uczuć dnia 2go b. m. o godzinie 8 wieczorem w Kiszeniewie i Izmaiłowie, rozciągało się i do Odessy. Dwa wstrząśnienia tak były lekkie, że ledwo kilka osób ie uczuło.

Z Paryża d. 20 Listopada.

Kontradmirał de Rigny został Viceadmirałem, a Kapitan Baron Milius Kontraadmirałem; Kapitanowie zaś Labretonier, Morcey, Hugon i Robert postąpili stopniem wy-

)(4

żey i otrzymali krzyże Legii honorowey. Pomiędzy lud eskadry Admirała de Rigny rozdano pewną liczbę ozdób. Dla wdów i sierót poległych pod Navarino wyznaczony został fondusz z kassy Inwalidów. — Król udzielił Admirałowi Codrington i Admirałowi Rossyyskiemu Hr. Heyden wielkie krzyże orderu Ludwika, Kapitanowi Felows fregaty Angielskiey krzyż komanderski Legii honorowey, a reszcie Kapitanów Angielskich i Rossyyskich, którzy należeli do bitwy pod Navarino, ordery Ludwika.

Eskadra Francuzka pod Kadyxem odebrała rozkaz wywiezienia z Maroko osiadłych tam Francuzów, jeśli po bitwie pod Navarino nie sądzą się tamże bydź bezpiecznemi.

Monitor zawiera co następuie: "Gdy Król dowiedział się, że N. Król Jmci Hiszpański udać się chce do Barcelony i w tem mieście bydź tylko otoczony woyskiem Hiszpańskiem, przeto rozkazał Vicehrabi St. Priest pronować w imieniu swoim ódciągnienie z Barcelony dywizyi Francuzkiey, na co gdy Król Hiszpański zezwolił, dywizyia ta odebrała rozkaz powrócenia do Francyi.

Vicehrabia Canellas, wuy Margr. Chaves, otrzymał rozkaz oddalenia się ztąd do Tours i bawienia tam podczas obecności tu Infanta Don Miguel. Ribeiro Saraiva odebrał także rozkaz oddalenia się o 50 mil od Paryża.

We Środę przybyli tu Xżę Reuss-Greitz, i Hr. Koraty z pismami.

Telegraf donosi z Tulonu, iż przed tamecznym portem pokazał się okręt Provence, który wiezie urzędowe doniesienia Admirała de Rigny, który w pierwszym liście w krótkości tylko doniósł o bitwie pod Navarino.

Dnia 17. b. m. rozpoczęły się w całey Francyi obiory do Izby deputowanych. Dzień ten iest rocznicą, w którym Ludwik XVIII nadał Francyi konstytucyią.

Pułkownik Delaunay, przewodnik Osagów, który za dług uwięziony został, ugodził się z swoią wierzycielką i uzyskał wolność.

Od kilku dni przybywa do Prefektury policyi wiele ludzi niemogących znaleźć roboty, proszących iako o łaskę osadzenia ich w którem bądź więzieniu.

Słychać, iż nowo utworzony zakład edukowania Egipcyian pod kierunkiem P. Jomard, ma bydź zniesiony.

Z Włoch d. 14 Listopada.

Hr. Capodistrias w podróży swey do Grecyi przybył dnia 9go b. m. do Turynu, zkąd nazaiutrz poiechał do Ankony, dla wsiądzenia na okręt.

Z Madrytu d. 8 Listopada.

Rada Kastyliyska wniosła o wygnanie Biskupa Oviedo, ponieważ zaleconemu od tey Rady duchownemu, pod pozorem, iż dawniey kupił dobra narodowe, odmówił w tameczney katedrze dostoyności kanonika.

Banda Icidorillo zwiększa się. Moranillo w dawney Kastylii ma 100 jeźdców; przy Puento-Largo pokazać się także miała nowa banda.

Cała trupa hecowników poiechała zdtąd do Walencyi, dla wyprawienia dla NN. Królestwa Ichmość hecy byków.

Z Londynu d. 13 Listopada.

W Sobotę Poseł Rossyyski i sprawuiący interessa Francuzkie mieli długą naradę z Ministrem spraw zagranicznych Hr. Dudley, tegoż dnia mieli z nim czynności Posłowie Hiszpański, Neapolitański i Sardyński, który potem pracował w Wielkim Admiralstwie

(Xciem Klarencyi), pierwszym i innemi Ministrami. W Niedzielę i wczoray Poseł Austryiacki, Xżę Esterhazy miał czynność w wydziale spraw zagranicznych z Hr. Dudley. Wczoray mieli tamże czynność Poseł Portugalski, Sekretarz Admiralicyi Croker i Minister woienny. Na dziś zapowiedziana iest gabinetowa rada.

Poiutrze okręt Ratlesnake o 28 działach odpłynie na Archipelag z maytkami dla okrętu Azyia.

Obie katedry w Uniwersytecie Londyńskim, ięzyka Łacińskiego i chemii, są iuż osadzone. Pierwszą otrzymał P. J. Williams, dotychczasowy rektor szkoły Edingburgskiey, który pod swoim kierunkiem ma 600 uczniów, a drugą Doktor Ed. Turner z Jamaiki, autor elementarney chemii, która powszechnie iest chwaloną.

W Piątek sprzedane zostały po dosyć wysokiey cenie pozostałe xiążki po ś. p. Canningu, osobliwie z podpisem własnego iego nazwiska.

W półnoeney Anglii tak bardzo obrodziły owocowe drzewa, iż po naytańszey nawet cenie niema kupca na owoce, a zwłaszcza na iabłka.

W plantacyi cukrowey na iedney z wysp Angielskich w zachodnich Indyiach wysłuchał Buchhalter właściciela rozmowę pracuiących około plantacyi Murzynów o wyższem oświeceniu białych ludzi, w którey ieden z nich tak rzecz wyiaśnił: "Gdy Wszechmocny stworzył świat, stworzył także 2ch ludzi, Murzyna i Buckra (sromotne nazwisko białych) i dał im do wyboru dwie skrzynie. Murzyn, który zawsze łakomy, pochwycił cięższą, a lżeyszą wziął Buckra. Gdy oba otworzyli skrzynie, Buckra znalazł w swey pióro, inkaust i papier, a Murzyn siekierę i kopacz, i od tego czasu iest to całem dziedzictwem Murzyna.„

— Dnia 14. —

Wczoraysza Gazeta Dworska donosi o wyniesieniu Viceadmirała Codrington na komandora wielkiego krzyża, równie iak Kapitanów Ommaney, Maude, Spencer i Curzon (syna Admirała), a Komanderów Campbel, Dickson, Martin, Davies, Anson, Lorda Ingestrie (syna Hr. Talbot) i Baynes na kawalerów orderu kąpielnego.

Ministrowie mieli na Sobotniey radzie cofnąć postanowienie posłania posilków na morze Srodziemne, ponieważ siła sprzymierzonych eskadr iest więcey iak dostateczna do utrzymania wyrzeczoney w traktacie dnia 6 Lipca zasady. Oprócz tego na zmocnienie naszey eskadry posłany niedawno został liniiowy okręt Izys o 74 działach pod Kapitanem Staines. Wszystkie główne wąwozy do międzymorza Morei są przez woyska pod Jenerałem Church należycie osadzone, i można z pewnością sądzić, iż wielkie zwycięztwo na morzu zmusi woyska Egipskie do odciągnienia.

Dziś przybył P. Lindsay z pismami z Wiednia pod dniem 5 b. m. podług których Sułtan miał się okazać skłonnym do utrzymania pokoiu.

Wiadomi okoliczności są tego mniemania, iż rzeczy w Stambule dobrze się zakończą, zwłaszcza z przyczyny, że iuż nieistnieią Janczarowie, którzy zawsze byli skłonnemi do mordów i rabunku. Wielki wpływ Ces: Austryiackiego Posła ułagodzi, iak się spodziewamy, Sułtana i Dywan, i użytecznie przyłoży się do dobrey sprawy. Dla tego nie należy się tak bardzo lękać o życie Chrześciian iak dawniey, i nawet nałożenia na nich nadzwyczay wielkiego pogłównego.

Jeden z robotników przy łamaniu kamienia w Arbislot w Angushire w Szkocyi natrafił na okrągły kamień, który ściągnął

iego uwagę. Rozbił go i znalazł w nim z wielkiem zadziwieniem żywego kreta. Wydrążenie, w którem leżał kret, było na około krystalizowanym spatem okryte, równie iak grzbiet iego.

Podług doniesień z Rio-Janeiro pod dniem 24 Września kilką dniami pierwey popłynął Brazyliyski okręt z 6000 woyska na rzekę Grande.

Dzisieysza Gazeta *Times* pisze: "Jeśli Porta czuła się przez traktat i iego udzielenie obrażoną, tedy powinna była wydać woynę sprzymierzonym Mocarstwom; taki był bieg rzeczy, które prawo narodów przepisuie; ale nie powinna była nakazywać wyrzynania daley Greków po udzielonym iey traktacie gdyż to nie okazuie ani poddania się sprzymierzonem Mocarstwom, czego iey słabość wymagała, ani oparcia im się, iak w innych czasach iey odwadze przystało; ale oznacza właściwie pogardę i za nic ich mienie.,,

Gazeta Goniec przywodzi wyimek z Tureckiego proroctwa, które wyraża: Turcy pod Sułtanem, nazwiskiem Mahmud, będą od północnego ludu z żółtemi włosami zawoiowanemi i Stambuł wzięty zostanie. (*)

— Dnia 16. —

N. Król Jmci przybył do miasta dla odbycia rady. Margr. Landsdowne miał onegday długie posłuchanie u J. K. M. w Windsor.

Onegday była gabinetowa rada, która od godziny 5 do 7 z południa trwała, po którey Lord Goderich dał pierwszy gabinetowy obiad iako pierwszy Minister. — Tegoż dnia Xiążę Lieven i Margr. Palmella mieli w wydziale spraw zagranicznych czynność z Hr. Dudley, a wczoray P. Roth.

Podczas bitwy pod Navarino udać się miało wymknąć z portu brygowi Tureckiemu o 18stu działach, dla zawiezienia do Stambułu wiadomości o rozpoczęciu kroków nieprzyiacielskich. Dwunastu Tatarów pośpieszało lądem z temże doniesieniem. — Obawa rodzin, które maią krewnych i przyiacioł w Lewancie iest uśmierzona przez wysłanie przez Admirała Codrington do Smirny fregaty Róża z pismem do Posła przy Porcie w Stambule, które zapewnie prędzey doydzie, niż Tatarowie Ibrahima Baszy. Posłowie Sprzymierzyńców będą zaraz mogli potrzebne przedsięwziąść środki, i oprócz tego znayduią się w Stambule dwa Rossyyskie woienne okręty i kilkanaście Angielskich statków. — Z Rossyi i innych miejsc nadeszły Grekom pieniądze.

Ministrowie są w chęci podania Parlamentowi w głównych punktach ułożoney pod Ministrowstwem Liwerpoola i Canninga ustawy zbożowy, z odmianami tylko iakie doświadczenie okazało dogodnieyszemi. P. Jacob powrócił tu z ostatniey swoiey podróży na ląd stały w celu zbożowym przedsięwziętey.

Podpisy na pomnik dla P. Canninga wynosiły iuż wczoray 5449 Fs. 13 szyl.

Pani Canning mieszka teraz z swą córką i zięciem Margr. Clanricarde w Hamshire.

Viceadmirał Codrington nim Anglią opuścił, kupił wieyski dom po nieszczęśliwym Bankierze Fountleroy w Brigthon.

Doniesienia z Neü-Süd-Wales są nader pomyślne względem uprawy tameczych gruntów i moralnego stanu mieszkańców. P. Seymour i Hawker postanowić mieli za-

(*) *Przepowiedzenie to znayduie się nie tylko, (iak Gazeta Goniec twierdzi) w Tureckich proroctwach, ale w wielu innych Tureckich i Nowo-Greckich pismach.*

kopić tym grunta i zaprowadzić owce przedniey wełny.

Jeden z korrespondentów Gazety *Times* pragnie aby otworzona była nowa składka dla Greków, i w celu uniknienia wszelkiego oszukaństwa, otworzona wprost korrespondencyia z Prezydentem Grecyi Hr. Capodistrias.

Z Minchen d. 17. Listopada.

Po odbytem wczoray nabożeństwie otworzone dziś uroczyście zostało zgromadzenie Stanów. O godzinie 11 z rana wystrzały z dział zapowiedziały wyiazd N. Króla Jmci z zamku do gmachu posiedzeń Stanów. Okazały świetnością orszak szedł przez główne ulice miasta przy stoiącem wszędzie w paradzie liniiowem woysku i Landwerach. Odgłos wszystkich dzwonów, huczna muzyka i okrzyki tłumami biegnącego ludu powiększały tę pamiętną uroczystość. Xiążęta krwi Królewskiey zebrali się pierwey w domu Stanów i oczekiwali na Króla. Członki obu Izb zgromadziły się w wielkiey sali posiedzeń. Tymczasem N. Królowa Jmość, która znaydowała się przy otworzeniu posiedzeń, przybyła z Królewicem Następcą tronu, i przez deputacyią od Izb Radców państwa i Deputowanych do trybuny zaprowadzoną została, obok którey ciało dyplomatyczne zajęło mieysca. Gdy J. K. M. przybył do domu Stanów i wszedł do sali posiedzeń, powstało całe zgromadzenie. Król wszedł na tron nakrył głowę i zaraz znowu zdiął kapelusz, usiadał na tronie i po danym znaku Stanom, aby także usiadły, miał następuiącą mowę:

"Kochane moie i wierne Stany państwa! Dzięki i niewymówne dzięki! niech będą temu, któremu oprócz wielu dobrodzieystw winniśmy konstytucyią, Temu, który był nas wszystkich kochaiącym oycem. Takie serce, iakim iego było, zaledwo kiedy na tronie bić będzie. Jak ia myśle, iak dalece iestem za prawami Tronu i każdego konstytucyyney wolności, byłoby zbyteczną rzeczą zapewniać, iak równie, że Religiia iako nayistotnieyszą potrzebę i każdą część w należytym stanie utrzymać pragnę. Mimo wszelakich zalet nie iest konstytucyia bez błęgu. Doświadczenie dopiero naucza, czego teoryia nie wskazała, a sama konstytucyia wskazuie drogę iak ią ulepszyć. Wiele debrego zrobiono iuż na przeszłych Seymach, lecz wiele nam ieszcze do zrobienia pozostaie. Że brakuie ieszcze Radców państwa, wpływa bardzo szkodliwie. Jeśli nastąpić ma mniey kosztowne, mniey pisania i czasu wymagaiące odbywanie sądownictwa i administracyi, tedy potrzebne są niektóre zmiany. Zaprowadzenie dokładnieyszego sposobu podatkowania iest powszechnem życzeniem, którego sprawiedliwość wymaga, równie iak stósownieyszego rozkładu podatków, nie dla kassy ale dla podatkuiących. — Umorzenie długów i zakład pensyy idą przepisanym porządkiem. — Ułatwienie handlu i rolnictwa, otworzenie nowych źródeł przemysłowi iest celem nowego urządzenia cełł. Przyyść w krótce do skutku maiące układy z Koroną Wirtembergską otworzą nowy ruch na granicy. Dzięki niech będą ostatniemu zgromadzeniu Stanów, które wiele przyłożyło się do ulepszenia różnych odnóg gospodarstwa i fabryk. W tych i inych ważnych przedmiotach, iako też względem ustnego postępowania w sądach i ustaw kryminalnych każę moim Ministrom podać Wam proiekta. Polegam na świetle i dobrey chęci kochanych i wiernych moch Stanów — niechay daleką będzie każda samorstność — celem naszem iest dobro nayukochańszey odemnie Bawaryi:

wszelako błogosławieństwo pochodzi od Boga! „

Mowa ta zrobiła na Stanach głębokie wrażenie, zwłaszcza, gdy Monarcha na wstępie złożył z tronu podziękowanie zmarłemu Królowi Maxymiliianowi Józefowi. Po iey ukończeniu Minister sprawiedliwości wezwał nowe członki do wykonania przepisaney przez konstytucyią przysięgi, którą Xżę Bawarski Maxymiliian przed tronem, a inne członki na swoich mieyscach wykonały. Potem Minister spraw wewnętrznych w imieniu J. K. Mci ogłosił posiedzenia na r. 1827 i 1828 za otworzone. Monarcha oddalił się z sali przy trzykrotnych okrzykach: niech żyie!

Z Hagi dnia 19 Listopada.

Wczoray obchodzona była nayuroczyściey rocznica urodzin N. Królowey Jmci. Wysłuchawszy NN. Królestwo z rodziną swoią nabożeństwa, udali się do Scheweningen, dla znaydowania się przy poświęceniu pawilonu, który J. K. Mość dla swey Małżonki tam wystawić kazał.

Z Amsterdamu donoszą, iż naynowsze zdarzenia na morzu Srodziemnem nie zrządziły w cenie publicznych papierów takiey zmiany, iakiey lękano się z powodu niepewności pokoiu lub woyny.

W tych dniach przebiegło znowu przez Bruxellę kilka obcych gońców.

Królewsko Niderlandzski Instytut przybrał za zagraniczne członki Doktora Olbers w Bremie, Panów Davy w Londynie, Barona Cuvier w Paryżu, Blumenbacha w Gettindze, Humboldta w Berlinie i Decandel w Genewie.

Gdy dnia 14go b. m. w Ostendzie poymanego nieżywego wieloryba brzuch rozerznięto, znaleziono tylko w iego wnętrznościach massę zgniłych przedmiotów, tak, iż badacze natury rozpoznać dokładnie niemogli ani położenia iego wnętrzności, ani poiedynczych ich części. Dnia 19go wypchano iego szkielet i zachowano. Około 15,000 Niderlandzskich funtów z niego mięsa zakopano w piasku. Waga tłuszczu ieszcze niewiadoma. Podług doniesienia rybaków pokazać się miał żywy wieloryb o kilka mil od brzegu.

Z Jass dnia 16 Listopada.

Dnia 14go b. m. Vicekonsul Francuzki otrzymał przez sztafetę od Hr. Guilleminot z Stambułu doniesienie o zniszczeniu Turecko-Egipskiey flotty w Navarino. Wiadomość ta zrządziła tu naywiększą trwogę, zwłaszcza pomiędzy kupcami, którzy w pośród pokoiu niespodziewali się wcale podobnego zdarzenia, a tem bardziey, że Posłowie Mocarstw, których eskadry zamach ten wykonały, bawili spokoynie w Stambule.

Wczoray nadeszła tu z Galaczu wiadomość, że tameczni kupcy przez nadeszły w 3 dniach z Odessy statek odebrali listy, które nietylko powyższe zdarzenie potwierdzaią, ale nadto donoszą, że w skutku tego zdarzenia Porta włożyła powszechne embargo na wszystkie znayduiące się w porcie Stambułskim Angielskie, Francuzkie i Rossyyskie okręty. Gdy właśnie w tey chwili znayduie się w Galaczu wiele Rossyyskich okrętów, które miały z tego portu z winem do Stambułu popłynąc, ale właściciele ich boiąc się, aby także na nie było włożone embargo, zabronili swoim kommissantom ładować wina.

Wczoray przybył tu z Petersburga Xżę Czetwertyński, który mianowany bydź ma Kommissarzem do obrachowania należności poddanym Rossyyskim od Porty, stósownie do umowy Akiermańskiey. Xżę ten był w myśli udania się za kilka dni w dalszą do Stambułu drogę.

DODATEK DO Nro 97. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 5 GRUDNIA 1827 ROKU WE SRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień godzina		Barometr z reduk: na O° R.		Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Grudn:		cali	lin:	stopnie	stop:			
god:	7	27	4, 552	—11. 8	86	Półn: Za: słaby	Mgła	
	12	„	3, 491	—11. 3	79	Połud: Ws: słaby	„	
1.	3	„	2, 651	—10. 9	79	Wschodni słaby	Pogoda	
	9	„	1, 775	—16. 6	84	Połud: Ws: słaby	„	
	7	27	4, 011	—12. 0	87	Półn: Za: słaby	Pochmurno	Mgła
2.	12	„	0, 477	— 8. 3	78	„ „	Pogoda z Chmur:	„
	3	„	0, 287	— 7. 2	75	„ „	„	
	9	„	0, 272	— 9. 4	85	Połnocny słaby	Chmury	
	7	27	1, 079	— 4. 9	87	Połud: Za: średni	Pochmurno	o g. 8 1/2 śnieg.
3.	12	„	2, 094	— 2. 2	77	Zachodni mocny	„	
	3	„	2, 465	— 2. 3	83	„ „	„	
	9	„	3, 974	— 2. 4	85	Połud: Za: mocny	„	

J. *Steczkowski*, Z. A. O.

— *Z Krakowa.* —

Wyciąg Obserwacyi Meteorologicznych z Miesiąca Listopada 1827 r.

Naywyższy stan Barom: d. 4	27" 8,''' 955	
Nayniższy . . d. 1	26 8, 962	
Średni	27 4, 491	
Naywiększe ciepło d. 16	† 7. 0	
Naymnieysze d. 30	— 9. 1	
Średnie . . .	† 0. 37	
Naywiększa wilgoć d. 14. 18 i 19	90	
Naymnieysza d. 6 . .	67	
Średnia	82. 8	

Dni pogodnych nic. Pogodnych z chmurami 2. Pochmurnych 28. Deszczów 8. Sniegów 15. Mgły 7. Wichrów 6. t. i. dnia 1. 2. 6. 8 i 10 za ho ini, dnia 14 wschodni. Wiatr panuiący północno-zachodni.

W Krakowie dnia 1 Grudnia 1827 roku.

J. *Steczkowski*, Z. A. O.

Z Wiednia d. 30 Listopada.

Nayiaśnieyszy Cesarz Jmość raczył Posła swoiego przy Porcie Ottomańskiey, Barona Ottenfels-Geschwind, przez wzgląd na iego gorliwą staranność o utrzymaniu w Lewancie politycznego pokoiu, wynieść nayłaskawiey na rzeczywistego taynego Radcę z uwolnieniem od opłaty taxy, a pierwszemu Tłumaczowi przy temże poselstwie Radcy kancelaryi, Walentemu Huszar, przez wzgląd na iego znakomite usługi udzielić krzyż kawalerski Ces. Leopolda orderu.

Z Lizbony d. 3 Listopada.

Dzisieysza Gazeta rządowa ogłosiła wyrok Rejentki, nakazuiący Korregidorom obeyścia się z każdym iako buntownikiem, który do imienia Infanta Don Miguel doda tytuł, który sam Infant za kary godny poczytuie. Sądy zapobiegać maią ile możności zaburzeniom, i t. d.

Woienny bryg Angielski Lira przybył tu wczoray z Plimutu. Poseł Angielski udał się po iego przybyciu do Rejentki, poczem nastąpiła rada Ministrów, a nareszcie zebrała się Rada stanu.

Z Stambułu d. 11 Listopada.
(Z Dostrzegacza Austryiąckiego.)

Pierwsza wiadomość o zdarzeniach pod Navarino nadeszła tu dnia 28 Października wprost od Admirałów do Posłów trzech sprzymierzonych Mocarstw, które traktat Londyński podpisały. Przez dni kilka nie była ani Porcie, ani publiczności wiadomą.

Dnia 1go Listopada przybyli do Porty tłumacze trzech Posłów i uczynili Reis-Effendemu następuiące pytania: 1) Jakie instrukcyie wydała Porta Ibrahimowi Baszy? 2) Jak Porta uważać będzie krok nieprzyiacielski, który mógł zayść z strony sprzymierzonych eskader, w skutku sprzeciwienia się przez Ibrahima Baszy woli sprzymierzonych Dworów? 3) Obstaieź Porta przy swoim uporze względem przyięcia podanych iey przez sprzymierzone Dwory żądań?

Reis-ffendy, który nie wiedział ieszcze o zdarzeniach dnia 20go Października odpowiedział na trzy zapytania iak następuie: Porta nie pytała się o instrukcyie, które sprzymierzone Dwory Naczelnikom swych eskader wydały; nie sądzi się zatem bydź obowiązaną do udzielenia Dworom instrukcyy, które swem Wodzom wydała. Spodziewamy się, iż żadne nieprzyiacielskie kroki nie zaszły, i nie czuiemy się skłonnemi do obiawienia dziś, co w pewnych wypadkach uczyniemy lub uczynić zaniechamy; nie nadaie się dziecięciu imie przed urodzeniem i wiadomością płci iego. Porta nigdy nie odstąpi od oświadczonych iuż swoich zasad.

Tegoż dnia nadeszła pierwsza wiadomość o zdarzeniach pod Navarino tak do Porty, iako też do Ces. Austryiackiego Posła. Ostatni posłał zaraz Reis-Effendemu przełożenie, aby czynił co tylko może, dla odwiedzenia Porty od hazardownego i porywczego kroku, i poparł swoie przełożenie wszelkiemi powodami, iakie mu tylko w tak zawikłanem stanie rzeczy, iego dostoyność iako Reprezentanta wielkiego Dworu, który nieustannie stara się o utrzymanie polityczney spokoynosci, poddawała. Poseł Pruski, maiący podobneż instrukcyie i ożywiony takiemiż uczuciami, dołożył z swey strony starania dla oświecenia Porty względem iey interessu.

Reis-Effendy powołał dnia 2go Listopada do siebie tłumaczów trzech Posłów, aby obiasnili co zaszło. Ich odpowiedzi nie były dla tego Ministra Tureckiego za dostateczne

uważane, i nazaiurz oświadczył, iż odpowiedź Posłów trzech Dworów nadała całey sprawie odmienną postawę i przeniesioną została z pola polityki na pole religiynego prawodawstwa. Prosił iednak ieszcze Posła Austryiackiego, aby nakłonił Posłów trzech Dworów do wyd.nia oświadczenia, które starać się będzie utrzymać w Dywanie. Rzeczony Poseł udał się zaraz do trzech swoich kollegów.

Dnia 4 Listopada tłumacze trzech Posłów przynieśli oświadczenie na piśmie, które iednak niezrobiło pożądanego wrażenia.

Dnia 5 odbyła się wielka rada Dywanu u Muft-go. Poseł Austryiacki obrał chwilę zebrania się rady i posłał pierwszego swoiego Tłumacza, P. Huszar, aby kazał Reis-Effendego wywołać i oddał mu notę pełną pokoiowych napomnień. Na tey radzie nic ostatecznie nie postanowiono.

Dnie 6 i 7 zeszły na rozmowach między Posłami Austryiackim i trzech Mocarstw sprzymierzonych, iako też na poselstwach pierwszego do Porty. Dnia ostatniego nadeszło z Smirny doniesienie o wylądowaniu Fabviera i Cochrane na wyspę Scio, które, iak się łatwo domyślić można, trudnieyszem uczyniło układy o pokóy.

Dnia 8 Reis-Effendy udzielił tłumaczowi Angielskiego Posła postanowienie Rady i żądał wynagrodzenia szkód zrządzonych w Navarino, a nazaiutrz ponowił toż postanowienie tłumaczom wszystkich trzech Posłów.

Dnia 10 podali Posłowie wspólnie podpisaną notę, odpowiadaiąc obszernie na oświadczenie Reis-Effendego.

Do 11 nie było ieszcze nic słychać o wyieździe z Stambułu Posłów trzech sprzymierzonych Dworów.

TEATR NARODOWY.

W przyszłą Sobotę, to iest dnia 8 b. m. daną będzie komiczna Opera w 2 aktach z muzyką sławnego Rossiniego, z włoskiego przez W. Bogusławskiego tłómaczona: *Cyrulik Sewilski.*

Dnia 3 i 4 *Grudnia* 1827 *r.*
Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.	2. Zł. gr.	3. Zł. gr.	4. Zł. gr.
— Pszenicy	14 15	12 15	12 —	11 —
— Żyta	11 15	11 12	11 —	10 15
— Jęczmienia	11 —	10 15	9 —	8 15
— Grochu	15 —	13 —	— —	— —
— Owsa	6 12	6 6	6 —	— —
— Jagieł	20 —	19 —	18 15	— —
— Rzepaku	26 —	25 15	— —	— —

W Gdańsku d. 21 *Listopada.*
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	570	do	600.
Żyta	—	—	324	—	342.
Jęczmienia	—	—	300	—	318.
Owsa	—	—	270	—	300.
Grochu	—	—	—	—	—

LOTERYIA KRAIOWA.

W 271 Ciągnieniu dnia 5go Grudnia roku 1827 w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

56. 3. 75. 57. 23.

Przyszłe 272 Ciągnienie dnia 12go Grudnia 1827 r. przypada.

DONIESIENIA.

Pisarz Trybunału Iwszey Instancyi Miasta Wolnego Krakowa i iego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż w myśl Art: 72 Prawa Seymowego o Sądach Pokoiu, na żądanie W. JX. Wincentego Kozłowskiego Opiekuna małoletniego Józefa Kozłowskiego w wsi Bolechowicach zamieszkałego, i W. Woyciecha Skarzyńskiego przydanego Opiekuna na przedmieściu Wesoła przy Krakowie pod L. 249 mieszkaiącego, sprzedaną będzie przez publiczną licytacyią Kamienica przy ulicy Kanonney pod L. 171 w Krakowie stoiąca do massy ś. p. Józefa Kalasantego Kozłowskiego należąca, a to z mocy Uchwały Rady Familiyney w opiece małoletniego Józefa Kozłowskiego pod dniem 28 Października 1826 r. zapadłey, a przez Wysoki Trybunał I. Instancyi W. M. Krakowa w dniu 20 Marca 1827 r. zatwierdzoney, niemniey następney w dniu 12 Października 1827 r. przez tęż Radę Familiyną wydaney, zaś podobnież przez Wysoki Trybunał pod dniem 19 Listopada 1827 r. zatwierdzoney.

Warunki licytacyi temiż Uchwałami Rady Familiyney objęte, są następuiące:

1) Licytacyia rozpocznie się od znižoney Summy szacunkowey na pierwsze wywołanie w ilości 10,000 złp.
2) Chęć licytowania maiący złożyć ma na Vadium część dziesiątą Summy szacunkowey.
3) Zniżenie szacunku na pierwsze wywołanie położonego, nie może nastąpić bez nowey Uchwały Rady Familiyney.
4) Summa z licytacyi wyniknąć maiąca, po odtrąceniu Summ hypotecznych i procentów od tych zaległych iakie się okażą złożona będzie do Depozytu Sądowego w przeciągu 14 dni.
5) Nabywca w ciągu dni 8miu po odbytey licytacyi, złoży do Kassy główney zaległe podatki, kwit zaś z wypłaconych służyć będzie iako dowód strącenia części wylicytowanego szacunku.
6) W razie gdyby w przeciągu dni 14 kupiciel nie złożył resztuiącey Summy do Depozytu, nowa licytacyia na koszt iego ogłoszoną będzie i wszelki niedobór iakiby się z powtórnego licytowania okazał, spadnie na niego.

Sprzedaż Kamienicy tey odbędzie się na Audyencyi Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa w domu pod L. 106 przy ulicy Grodzkiey, za popieraniem P. Stanisława Bogeńskiego Adwokata Sądowego w Krakowie przy ulicy Szewskiey pod L. 332 zamieszkałego.

Do takowey licytacyi wyznacza się trzy termina:

Pierwszy dnia 31 Stycznia)
Drugi dnia 28 Lutego) Roku 1828.
Trzeci dnia 29 Marca)

Wzywaią się zarazem wszyscy wierzyciele hypoteczni, prawo rzeczowe maiący, aby pod prekluzyią na pierwszym terminie licytacyi, złożyli na Audyencyi Trybunału wszystkie tytuły swych wierzytelności z wykazem mianych pretensyy i ustanowieniem Adwokata.

W Krakowie dnia 29 Listopada 1827 r. *Kuliczkowski*, Pisarz Tryb.

W dniu 18 Grudnia r. b. o godzinie 9 ranney w Sukiennicach w Krakowie w Rynku stoiących, odbędzie się sprzedaż przez licytacyią publiczną, iako to: pierścionka brylantowego o iednym kamieniu, tabakierki złotey z emalią, tabakierki w złoto oprawney granitowey malakitem i gipsem niepalonym wykładaney, tabakierki jaspisowey w złoto oprawney brylantami i rubinami wysadzaney, tabakierki z kamienia lapis lasuli w złoto oprawney, numizmatów różnych złotych i srebrnych za gotowe pieniądze, które każdego czasu w Krakowie w Rynku pod L. 20 widzieć można.

W Krakowie dnia 4 Grudnia 1827 r. J. *Słodkowski*, Kom: Sąd.